

Motion till riksdagen 2011/12:Ub206

av Arhe Hamednaca (S)

Demokrati i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om skolans ansvar för att förmedla kunskaper till eleverna om demokrati, demokratiska värden och mänskliga rättigheter.

Motivering

Den 3 juni 2011 publicerade Dagens Nyheter en debattartikel av Staffan I Lindberg, forskningsledare för World Value Survey Sweden. Han pekar på att svenska ungdomars värdering av demokrati och mänskliga rättigheter är låg. I åldrarna 18–29 år svarar 21 procent att de kan tänka sig att rösta på en person eller ett parti mot en ekonomisk ersättning. 26 procent tycker att det vore bra om vi hade en stark ledare som inte behövde bry sig om riksdagen och val.

Man ska naturligtvis ta enskilda undersökningar med en nypa salt. Resultatet har redan kritiserats av andra forskare som kommit till motsatt resultat. Ändå finns det anledning att diskutera hur vi överför demokratiska värderingar till våra barn och ungdomar. Den viktigaste förmedlingen av demokratiska värden sker i skolan. Studier visar att de som inte avser att rösta i allmänna val är de som inte heller anser sig ha fått kunskap genom skolan om demokratis värde och vikten av att använda sina demokratiska rättigheter.

Det räcker dock inte med teoretisk undervisning i samhällskunskapen om vad demokrati betyder. I skolan behöver barn och ungdomar också få möjlighet att diskutera och praktisera demokrati och elevinflytande i olika former, till exempel i ett elevråd. Skolan måste också öppna sig mer mot det omkringliggande samhället, inte minst mot föreningar, politiska partier och deras ungdomsorganisationer.

Det är extra viktigt att man även uppmärksammar frågor om minoritetsskydd och mänskliga rättigheter. Demokrati är inte enbart majoritetsstyre utan måste också innebära rätten till avvikande uppfattningar och respekt för män-

Fel! Okänt namn på

niskors olikheter. Vi ser i dag hur extrema yttringar med liten respekt för andra människors rättigheter växer till sig. Det finns religiösa grupperingar i alla religioner som har svårt att acceptera det sekulära samhället, kvinnors frigörelse och respekten för andra livsstilar. Det finns nationalistiska och främlingsfientliga grupperingar som vänder sig mot andras rätt att uttrycka sin kulturella särart. Många som lockas till dessa rörelser är unga som inte fått en ordentlig utbildning i demokratiska värderingar.

Stockholm den 26 september 2011

Arhe Hamednaca (S)